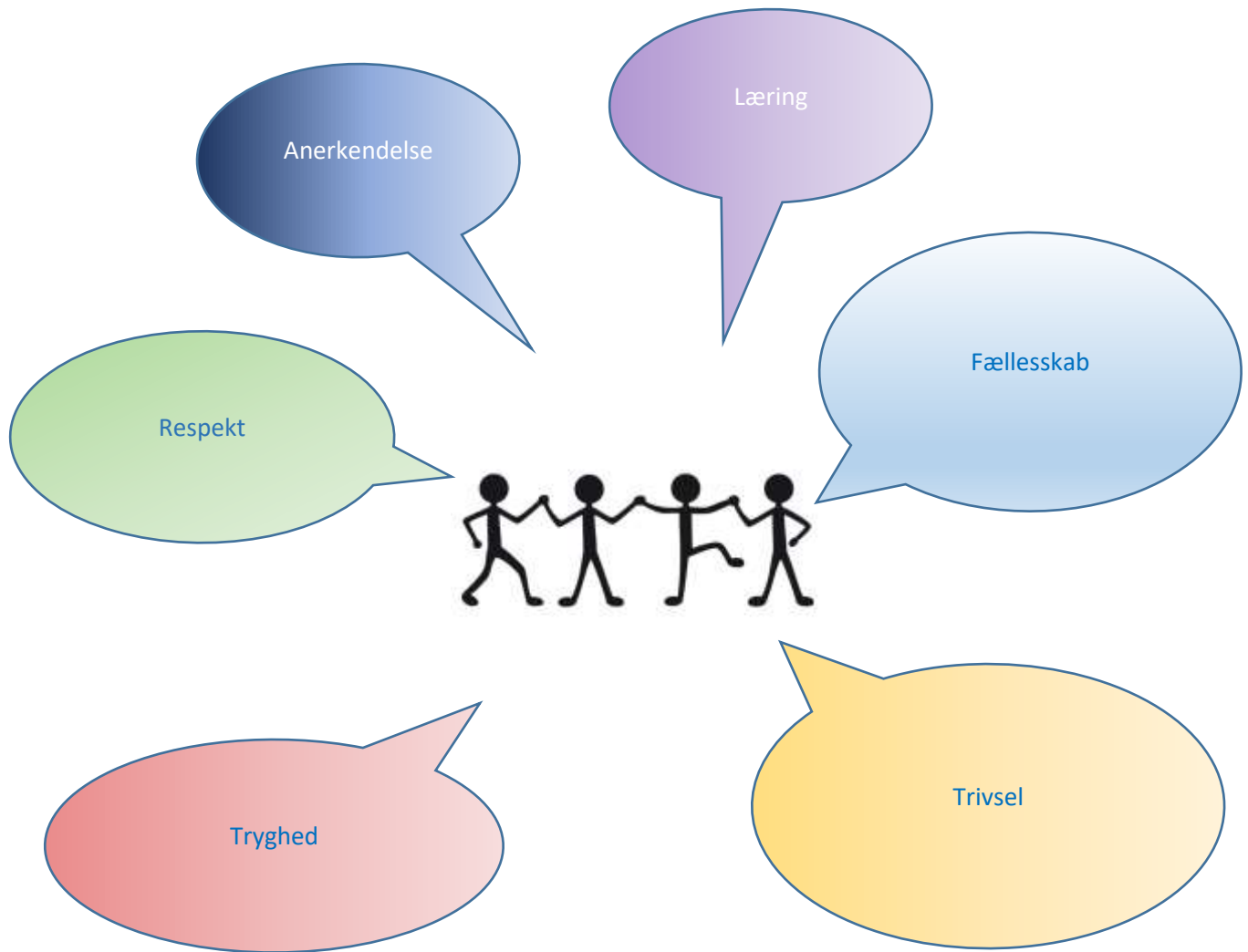

Børnegården Bison og Gl. Rye Skoles trivsels- og tryghedshåndbog

Indholdsfortegnelse

Baggrund for Trygheds- og trivselshåndbogen	3
Fælles ansvar	3
Fællesskabet styrker trygheden og trivslen.....	4
Personale.....	4
Børnene	4
Som forælder støtter du op om trivslen.....	5
Gode råd og intentioner	5
Det er godt.....	5
Hjemmet arbejder for.....	5
Samdriften arbejder for.....	6
Mobning	6
Hvad er mobning?	6
Den digitale dimension.....	6
Håndtering af mobning.....	7
Klagegang i forhold til håndtering af mobning.....	8

Baggrund for Trygheds- og trivselshåndbogen

I dette skrift følger Samdriften Gl. Rye Skoles tanker og strategier ift. trivsel og tryghed omkring børn og voksne i og omkring institutionen. Indholdet er udarbejdet af elevråd, det pædagogiske personale, bestyrelse samt ledelsen ved Samdriften Gl. Rye Skole.

Målet er at sikre en fælles retning i forhold til børns tryghed og trivsel og på den måde skabe fælles arbejde mod mobning.

Denne Trygheds- og trivselshåndbogen skal give alle i Bison og på skolen en fælles retning i forhold til at sikre børnenes trivsel og beskytte børn mod mobning. Dette indebærer først og fremmest at forebygge, at mobning opstår og hvis det alligevel skulle ske, at sikre fælles retningslinjer for at stoppe mobningen.

Målet med vores trygheds- og trivselsstrategi nås ved:

- ✓ At opbygge gode, trygge, tolerante børnefællesskaber.
- ✓ At handle kompetent i forbindelse med mobning
- ✓ At dele strategien så forældre, elever og personale er bekendt med, hvordan vi forebygger og handler i forbindelse med mistrivsel.

Trygheds- og trivselshåndbogen har været på dagsordenen i skolens elevråd, samdriftens pædagogiske personale samt på bestyrelsen.

Det forebyggende arbejde for at skabe tryghed og god trivsel er en løbende proces i hverdagen.

Ved Samdriften Gl. Rye Skole er vores mission at

skabe læringsfællesskaber, hvor alle børn trives og udvikler sig fagligt og socialt, så de bliver kompetente mennesker, der kan mestre eget liv.

Fælles ansvar

Sådan styrker vi alle fællesskabet:

- ✓ Vi er opmærksomme på, at vi er vigtige rollemodeller, som vores børn identificerer sig med, iagttager og lærer af
- ✓ Vi skal være tolerante og forstående – så bliver vores børn det også
- ✓ Vi engagerer os så vidt muligt i hele gruppens/holdets trivsel, og motiverer eget barn til at interessere sig for alle i børnefællesskaberne
- ✓ Sætte fokus i hjemmet på, at der skal være plads til forskellighed
- ✓ Vi gør, hvad vi kan, for at skabe et godt socialt miljø blandt børnegruppernes forældre
- ✓ Vi taler med egne børn om, hvordan vi sammen forebygger mobning og styrker trivsel i gruppen, på holdet, i klassen og i det store fællesskab
- ✓ Vi taler med vores børn om, hvordan vi bruger de sociale medier på en god og respektfuld måde, så de undgår deling af krænkende beskeder og billeder
- ✓ Vi har fokus på, at børnene lærer at løse konflikter selv og sammen med jævnaldrende
- ✓ Vi er klar til at hjælpe, hvis børnene ikke selv kan finde ud af det sammen

Sådan håndterer vi oplevelser af mistrivsel:

- ✓ Vi taler med børnene om, at man skal gå til en voksen, hvis man er ensom/i mistrivsel, eller hvis andre børn i institutionen er ensomme/i mistrivsel

- ✓ Vi lytter og anerkender, når et barn kommer til os og fortæller om mistrivsel
- ✓ Vi inddrager lærere, pædagoger eller andre forældre, hvis vi er bekymrede for, at der foregår mistrivsel, eller at der er børn, som ofte står uden for børnefællesskaberne.

Fællesskabet styrker trygheden og trivsel

En af de stærke værdier ved Samdriften Gl. Rye Skole er **fællesskabet**.

Fællesskabet skal være med til at skabe tryghed og trivsel.

Alle børn har ret til tryghed i fællesskabet. Bidrag og forventninger til fællesskabet kommer fra flere grupper (personale, børn, forældre).

Personale

Sådan styrker vi fællesskabet i grupperne, på holdene, i klasserne og i hele institutionen:

- ✓ Fordybelsesuger på tværs af årgangene
- ✓ Morgensang i skolen/samlinger i Bison hver dag
- ✓ Holdenes trivselsmål/aftaler
- ✓ Tværfaglige samarbejds møder
- ✓ Feedback på flere niveauer; barn-barn, barn-voksen, voksen-voksen
- ✓ Støtte til forældreråd til etablering af trivselsaktiviteter i form af legegrupper, spisegrupper etc.
- ✓ Fejring af traditioner, succeser og nye tiltag
- ✓ Har fokus på sprogkultur i børnegrupperne. Sproget er med til at forme stemningen.

Sådan bruger vi samarbejdet mellem institution og hjem:

- ✓ Vi samarbejder om at skabe et stærkt holdfællesskab med plads til alle
- ✓ Vi afholder forældremøder i Bison og på årgangene i skolen. Trivsel er en vigtig del af dagsordenen.
- ✓ Vi har løbende kontakt og samarbejde med holdenes forældreråd
- ✓ Vi afholder samtaler med hjemmene med fokus på tryghed, trivsel, læring og progression
- ✓ Vi søger løsninger i samarbejde med de enkelte hjem, forældreråd og i fællesskab
- ✓ Vi afholder ekstra forældremøder eller samtaler med hjemmene efter behov
- ✓ Vi har daglig kontakt ved aflevering og afhentning af børn i vuggestue, børnehave, SFO og klub
- ✓ Vi har fokus på en gensidig forpligtende dialog mellem personale og forældre om digital dannelse

Børnene

Sådan styrker vi fællesskabet i grupperne, på holdene, i klasserne og i hele institutionen:

- ✓ Vi accepterer, at vi er forskellige og møder hinanden uden fordomme, så man kan være sig selv i fællesskabet
- ✓ Vi respekterer og lytter til hinanden
- ✓ Vi er nysgerrige og interesserede for hinanden
- ✓ Vi laver regler for vores hold
- ✓ Vi taler pænt til hinanden
- ✓ Vi starter lege hvor flere kan være med
- ✓ Vi holder øje med om der er nogle, som mangler en at lege/være sammen med
- ✓ Vi tager godt imod nye

Sådan støtter de voksne os:

- ✓ Ved at lade os snakke om det, som er svært
- ✓ Ved at lave legegrupper, legeaftaler og trivselsgrupper
- ✓ Ved at stoppe konflikter og løse problemet
- ✓ Vi skal vide, at man altid kan komme til en voksen med sine problemer
- ✓ Ved at vise nysgerrighed og interesse for vores læring og trivsel

Sådan hjælper vi hinanden:

- ✓ Vi siger fra over for drillerier og mobning
- ✓ Vi er åbne for nye vennerelationer
- ✓ Vi behandler andre, som vi gerne vil behandles selv

Som forælder støtter du op om trivslen

1. Tal ikke dårligt om dine børns kammerater eller deres forældre
2. Støt dit barn i at dyrke mange bekendtskaber på kryds og tværs. Det er en styrke for barnet, og det mindsker risikoen for, at nogle elever er meget isolerede
3. Sæt spot på "usynlige" kammerater i dit barns institution. Børn, der ikke nævnes, aldrig er med hjemme osv.
4. Tilskynd dit barn til at stå op for den kammerat, der ikke kan forsvare sig selv
5. Giv kammeraternes invitationer til arrangementer høj prioritet. Det udtrykker respekt for kammeraten, og andres ligestilling gør ondt. F.eks. ved fødselsdagsinvitationer.
6. Fortæl dit barn at fødselsdage og sammenkomster er forskellige, og at det kun gør det mere spændende at komme ud. Det modvirker kritik af fester hos børn med lav status
7. Når du selv holder fødselsdag for dit barn, så husk en social fødselsdagspolitik: Alle, ingen eller alle drenge/piger
8. Prioriter samvær med de andre forældre i gruppen/i klassen/på holdet. Det smitter af på børnene
9. Støt personalet, der prioriterer det sociale liv i klassen. Vær med til at tale de gode historier op.
10. Brug forældreråd og bestyrelsen i arbejdet med tryghed og trivsel

Gode råd og intentioner

For at en trygheds- og trivselsstrategi skal lykkes er det altafgørende, at alle løfter i flok. Og nedenstående er gode råd og intentioner, som skal tilstræbes i hverdagen.

Det er godt

- ✓ At have spist morgenmad og være udhvilet
- ✓ At møde til tiden i skolen
- ✓ At huske sine ting og pakket tasken
- ✓ At være nysgerrig, positiv og deltager aktivt i aktiviteterne
- ✓ At medvirke til ro og give plads til at alle kan koncentrere sig
- ✓ At dyrke lysten til at lære, vide hvad der skal læres og hvorfor
- ✓ At være en god kammerat og sørge for, at alle har det godt og hjælper hinanden
- ✓ At respektere andre og samarbejde med alle
- ✓ At behandle andre godt og vise respekt

Hjemmet arbejder for

- ✓ Barnet er veludhvilet og i skolen møder til tiden
- ✓ Støtter barnet i at være forberedt til dagens gerninger

- ✓ Går hurtigt i dialog med institutionen eller andre forældre i tilfælde af bekymring af både social og faglig karakter
- ✓ Støtter barnet i at være nysgerrig på livet og med lyst til leg og læring
- ✓ Støtter op om institutionen, har tillid til dens virke og ansatte, samt er loyal
- ✓ Tjekker eventuelle ugeplaner og holder sig ajour med institutionens kommunikationssystem
- ✓ Støtter op omkring arrangementer og fællesskaber
- ✓ Voksne rollemodeller, der taler pænt om institutionen, børnene og andres hjem
- ✓ At se tingene fra flere perspektiver og er villig til at tage den svære samtale.

Samdriften arbejder for

- ✓ Rammer for læring og leg
- ✓ Tydelige rammer og forventninger
- ✓ Tydelig kommunikation
- ✓ Autentisk, positiv og tydelig ledelse af grupper/hold/klasser
- ✓ Anerkendelse og respekt af det enkelte barn
- ✓ Rum og plads til forskellighed
- ✓ Velfungerende fællesskaber, hvor alle er betydelige
- ✓ Nysgerrighed, engagement og begejstring

Mobning

En forudsætning for trivsel er, at man er en del af et fællesskab. Den bedste kur mod mobning er derfor trygge, tolerante børnefællesskaber. Når der er sammenhold og forståelse for hinanden i et fællesskab, har mobningen svært ved at opstå. Omvendt, hvis der er risiko for udelukkelse fra fællesskabet, vil et barn gøre alt for at være "in" og dermed er der grobund for mobning.

Det er afgørende, at forældre, pædagoger og lærere viser i handlinger og ord, hvordan man kan give plads til alle i fællesskaber. **Mobning er børnenes problem, men de voksnes ansvar.** Mobning kan foregå på mange niveauer. Vi har derfor også fokus på adfærden omkring digitale medier og personalet/forældrene skal følge med i den digitale udvikling.

Hvad er mobning?

Samdriften Gl. Rye Skole læner sig op ad Lektor Helle Rabøl Hansens definition:

"Mobning er systematiske udstødelseshandlinger, der typisk opstår i fællesskaber, der mangler sammenhold eller har en lav tolerance. Konsekvensen bliver, at et barn bliver udstødt fra fællesskabet. Mobning er resultatet af en uhensigtsmæssig gruppedynamik. Det handler om onde mønstre – ikke onde børn.

Årsagerne til mobning kan være mange, og det er ikke altid, at mobning er en bevidst handling. Mobning opstår i fællesskaber, hvor der er manglende sammenhold, lav tolerance og stor kedsomhed."

Den digitale dimension

Begrebet digital mobning dækker over krænkende, nedværdigende eller ekskluderende handlinger, som børn og unge udsættes for gennem sociale medier.

Digital mobning adskiller sig fra den ikke-digitale mobning på følgende punkter:

- Der er en vis anonymitet ved de sociale medier, der skaber stor usikkerhed blandt eleverne, idet man ofte ikke kender afsenderen.
- Den digitale mobning kan stå på 24 timer i døgnet
- Eksponeringen af den digitale mobning er særlig problematisk, fordi man ikke ved, hvor mange der har set de krænkende kommentarer eller billeder, og fordi man ikke altid kan slette dem igen. Nettet glemmer sjældent.

For at undgå digital mobning skal der opbygges trygge, tolerante fællesskaber uden for de sociale medier og samtidigt styrke elevernes digitale dannelse.

Den digitale mobning er ofte skjult og svær at se for forældre og professionelle. Det er derfor vigtigt at der er opbygget et godt fællesskab og en tryghed mellem elever, børn og forældre så man sammen kan sikre en god kommunikation på dette område. særligt ift. de etiske dilemmaer, man kan støde på, og for at sikre en fornuftig færdsel i det hurtigt omskiftelige digitale rum med plads til alle.

Håndtering af mobning

Når mobning opstår, bliver vi ofte optagede af de direkte involverede børn i situationen. Det skal vi også – vi skal drage omsorg for dem og forstå de positioner, som børnene har fået i mobningen. Samtidig er det vigtigt at holde for øje, at mobning ikke opstår på grund af enkelte børn.

Mobning opstår på grund af uhensigtsmæssige mønstre i børnegruppen. Hvis vi udelukkende iværksætter tiltag over for den, der er blevet mobbet og dem, der har mobbet, vil mobningen ikke stoppe. I nogle tilfælde vil mobningen endda blive forværret.

For at stoppe mobning er det derfor nødvendigt at tage hånd om hele den børnegruppe, som mobningen opstår i.

Lektor Helle Rabøl Hansen beskriver tre trin til, hvordan vi kan håndtere mobning. Kronologien er meget vigtig:

1. Drøft sagen

Når et barn, forælder eller fagperson fortæller, at der er mobning i en gruppe eller på tværs af grupper/hold/klasser, starter vi med at finde ud af, hvad og hvem sagen drejer sig om. Undgå diskussioner af, hvorvidt der er tale om mobning eller ej. Når et barn, forælder eller fagperson fortæller om mobning, er det tegn på, at mindst en ikke trives. Der er altid mange sider af en sag. Det væsentlige er at fokusere på, hvordan vi kan ændre situationen, så alle fremadrettet føler sig trygge og inkluderet i fællesskabet.

- Forældrene til de berørte børn, inddrages straks i processen
- Informer trivselsrådet og/eller relevante forældre og inddrag dem evt. i det videre arbejde og løsningen
- Relevant personale og evt. ledelse kontaktes hvis det skønnes nødvendigt
- Kommunikation mellem partnerne er konstruktiv og følger skolens charter

2. Iværksæt initiativer for gruppen, holdet eller klassen

Her tager teamet omkring gruppen stilling til, hvilke initiativer de vil sætte i gang i gruppen. Gruppens sociale portræt afgør, hvad der er relevant for at styrke eller skabe et trygt fællesskab i gruppen. Trivselsrådet, forældrene og elever inddrages. Relevant personale og evt. ledelse kontaktes hvis det skønnes nødvendigt.

3. Iværksæt initiativer over for de børn, der er udsat for mobning

Teamet omkring gruppen finder ud af, hvordan de kan støtte de børn, der er blevet mobbet i samarbejde med relevante parter.

Klagegang i forhold til håndtering af mobning

I henhold til "Bekendtgørelse af lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø" skal skolens ledelse såfremt der konstateres problemer med det psykiske undervisningsmiljø i form af mobning el. lign. sikre udarbejdelse af en handlingsplan. Handleplanen skal indeholde en beskrivelse af de tiltag, der iværksættes for at stoppe mobningen. Handleplanen skal være udarbejdet indenfor 10 dage.

Ift. skolen gælder det, at såfremt en elev eller dennes forældre ikke er tilfredse med den udarbejdede handleplan, har elevens forældre mulighed for at klage. I første omgang sker dette via en henvendelse til skolens ledelse. Såfremt skolens ledelse fastholder handleplanen overbringes klagen til Fagsekretariatet Børn & Unge. Fagsekretariatet Børn & Unge vil derefter behandle klagen. Får klageren ikke fuldt ud medhold, sendes klagen og begrundelsen for afgørelsen og vurderingen videre til behandling i Dansk Center for Undervisningsmiljø.

Se evt. mere på : <http://dcum.dk/grundskole/klageinstans-mod-mobning-grundskole>